

ΓΝΩΜΗ της Ο.Κ.Ε.

“ Επιστροφή ΦΠΑ και ΕΦΚ πετρελαίου κίνησης
επί των επιδοτήσεων που λαμβάνουν οι αγρότες
ειδικού καθεστώτος”

Αθήνα, 18 Φεβρουαρίου 2003

Διαδικασία

Το Δεκέμβριο του 2002, η Ο.Κ.Ε. αποφάσισε την έκδοση Γνώμης Πρωτοβουλίας με θέμα: «Επιστροφή ΦΠΑ και ΕΦΚ πετρελαίου κίνησης επί των επιδοτήσεων που λαμβάνουν οι αγρότες ειδικού καθεστώτος».

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. συνέστησε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τους **κ.κ. Χαράλαμπο Κεφάλα, Αναστάσιο Μαστρογιάννη, Κωνσταντίνο Κόλλια, Κωνσταντίνο Παπαντωνίου, Νικόλαο Λιόλιο, Γεώργιο Γωνιωτάκη και Μιχάλη Βουμβουλάκη.**

Ως Πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο **κ. Νικόλαος Λιόλιος.** Στην Επιτροπή Εργασίας συμμετείχαν οι Εμπειρογνώμονες **κ.κ. Κωνσταντίνος Ανα-**

στασόπουλος και Ιωάννης Καπελέρης και οι Επιστημονικοί Συνεργάτες της Ο.Κ.Ε **κα Μαρία Ιωαννίδου και Δρ Αθανάσιος Παπαϊωάννου.**

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε τέσσερις (4) συνεδριάσεις ενώ η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίαση της στις 11 Φεβρουαρίου 2003.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε. στην οποία εισηγητές ήταν οι **κ.κ. Νικόλαος Λιόλιος και Χαράλαμπος Κεφάλας,** αφού ολοκλήρωσε τη συζήτηση για το θέμα στη συνεδρίαση της **18 Φεβρουαρίου 2003**, διατύπωσε την υπ' αριθ. 87 Γνώμη της.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΦΠΑ ΚΑΙ ΕΦΚ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΟΙ ΑΓΡΟΤΕΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

A. Ιστορικό της Γνώμης

Κατά τη συζήτηση που έγινε στην Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε. με θέμα την έκφραση Γνώμης επί του Σχεδίου Νόμου «Απλουστεύσεις και βελτιώσεις στη φορολογία εισοδήματος και κεφαλαίου και άλλες διατάξεις» (8 Νοεμβρίου 2002), ορισμένα Μέλη της Ο.Κ.Ε. έθεσαν το ζήτημα της επιστροφής Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) και Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) πετρελαίου κίνησης και επί των κοι-

νοτικών επιδοτήσεων που λαμβάνουν οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος. Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε. αποφάσισε να προχωρήσει στην επεξεργασία και έκδοση της παρούσας Γνώμης Πρωτοβουλίας, δεδομένου ότι τα τελευταία χρόνια διεξάγεται και ευρύς πολιτικός διάλογος πάνω στο θέμα αυτό.

Επισημαίνεται ότι η Ο.Κ.Ε. έχει κατά το παρελθόν εκδώσει μία σειρά από Γνώμες¹ (επί Σχεδίων Νόμου αλλά και Γνώμες Πρωτοβουλίας) για θέματα που αφο-

1 Βλ. τις Γνώμες της Ο.Κ.Ε.:

- Υπ. αριθμόν 6 Γνώμη επί του Σχεδίου Νόμου «Σύσταση Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών» (Μάιος 1996)
- Υπ. αριθμόν 13 Γνώμη Πρωτοβουλίας, με θέμα «Απασχόληση στον Αγροτικό Τομέα» (Οκτώβριος 1997)
- Υπ. αριθμόν 27 Γνώμη Πρωτοβουλίας, με θέμα «Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη του Αγροτικού Χώρου» (Φεβρουάριος 1999)
- Υπ. αριθμόν 31 Γνώμη επί του Σχεδίου Νόμου «Διεπαγγελματικές Οργανώσεις και Ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Γεωργίας» (Μάιος 1999)
- Υπ. αριθμόν 37 Γνώμη με θέμα «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις» επί του Σχεδίου Νόμου «Αλέξανδρος Παπαναστασίου» (Ιανουάριος 2000)
- Υπ. αριθμόν 44 Γνώμη Πρωτοβουλίας, με θέμα «Κατάρτιση στον Αγροτικό Τομέα στην Ελλάδα» (Σεπτέμβριος 2000)
- Υπ. αριθμόν 52 Γνώμη Πρωτοβουλίας, με θέμα «Πλαίσιο στόχων Αγροτικής Έρευνας» (Απρίλιος 2001)
- Υπ. αριθμόν 54 Γνώμη επί του Σχεδίου Νόμου «Εθνικό Σύστημα Προστασίας της Αγροτικής Δραστηριότητας και άλλες ρυθμίσεις» (Ιούλιος 2001)
- Υπ. αριθμόν 76 Γνώμη επί του Σχεδίου Νόμου «Σύσταση λογαριασμού Αγροτικής Εστίας και άλλες διατάξεις» (Ιούλιος 2002)
- Υπ. αριθμόν 78 Γνώμη Πρωτοβουλίας, με θέμα «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινοτικής Πρωτοβουλίας Leader + (2000-2006)» (Ιούλιος 2002)
- Υπ. αριθμόν 80 Γνώμη Πρωτοβουλίας, με θέμα «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αγροτική Ανάπτυξη και Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου 2000-2006» (Οκτώβριος 2002)

ρούν τον αγροτικό τομέα της οικονομίας και της κοινωνίας. Κατά συνέπεια, η Γνώμη που ακολουθεί δεν θα πρέπει να αντιμετωπιστεί μεμονωμένα, αλλά ενταγμένη μέσα στο γενικότερο πλαίσιο των απόψεων της Ο.Κ.Ε. για την αγροτική ανάπτυξη.

Β. Περιγραφή του Φορολογικού Καθεστώτος των Αγροτών

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α. (Ν. 2859/2000), οι αγρότες είναι υποκείμενοι στο φόρο, καθόσον ασκούν οικονομική δραστηριότητα, κατά τρόπο ανεξάρτητο και προβαίνουν σε παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών από επαχθή αιτία. Επειδή όμως οι αγρότες, λόγω του τρόπου άσκησης της αγροτικής εκμετάλλευσης στην Ελλάδα, θα ήταν αρκετά δύσκολο να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις που απαιτεί το κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α. (τήρηση λογιστικής-έκδοση στοιχείων Κ.Β.Σ - υποβολή δηλώσεων απόδοσης του Φ.Π.Α. κτλ.) καθιερώθηκε η υπαγωγή τους σε ένα απλοποιημένο σύστημα φορολογίας, με βάση το οποίο απαλλάσσονται από τις υποχρεώσεις που προβλέπονται για τους λοιπούς υποκείμενους στο φόρο, ενώ παράλληλα τους παρέχεται η δυνατότητα να ζητήσουν την επιστροφή των φόρων που έχουν επιβαρύνει τις αγορές τους και τις υπηρεσίες που τους έχουν παρασχεθεί για τις ανάγκες της εκμετάλλευσής τους.

Οι βασικές αρχές του ειδικού αυτού καθεστώτος είναι :

α) Η απαλλαγή των αγροτών από την υποχρέωση επιβολής φόρου στις παραδόσεις αγροτικών προϊόντων που πραγματοποιούν ή στις τυχόν αγροτικές υπηρεσίες που προσφέρουν και κατ' επέκταση απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής φόρου στο δημόσιο για τις πράξεις αυτές, και

β) Η διατήρηση του δικαιώματος επιστροφής του φόρου εισροών του αγροτικού τομέα. Αυτό έγινε, διότι σε διαφορετική περίπτωση, οι αγρότες θα πλήρωναν Φ.Π.Α. για την αγορά των αναγκαίων για την παραγωγή τους υλικών, χωρίς να έχουν δικαίωμα να τον μετακυλήσουν. Έτσι ο Φ.Π.Α. θα έχανε τον ουδέτερο για την παραγωγική διαδικασία χαρακτήρα του και θα επιβάρυνε τους αγρότες.

Ο τρόπος υπολογισμού του επιστρεπτέου φόρου γίνεται με την εφαρμογή κατ' αποκοπήν ποσοστών συμψηφισμού πάνω στην αξία (χωρίς φόρο) των παραδιδόμενων αγροτικών προϊόντων ή των παρεχομένων υπηρεσιών από τους αγρότες σε άλλους υποκείμενους στο φόρο.

Εκτιμάται ότι στο κατ' αποκοπήν καθεστώς των αγροτών υπάγεται το 95% του συνόλου των αγροτών της χώρας. Τη δυνατότητα αυτή, που παρέχεται από την κοινοτική έννομη τάξη, έχουν αξιοποιήσει και οι αγρότες άλλων ευρωπαϊκών χωρών με παρεμφερείς αγροτικές οικονομίες.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι το υπόλοιπο περίπου 5% των αγροτών έχει επιλέξει

να τηρεί βιβλία και να εκδίδει στοιχεία και σε αυτούς το σύστημα της καταβολής και επιστροφής Φ.Π.Α. εφαρμόζεται κανονικά.

Γ. Το ζήτημα της επιστροφής του Φ.Π.Α. και του Ε.Φ.Κ.

Το θέμα που εξετάζεται στη Γνώμη αυτή, αφορά την μέχρι τώρα τακτική του Υπουργείου Οικονομικών να επιστρέφονται ο Φ.Π.Α. και ο Ε.Φ.Κ. υπολογιζόμενοι μόνον επί της πραγματικής αξίας πώλησης των αγροτικών προϊόντων και να μη λαμβάνονται υπόψη οι επιδοτήσεις.

Το Υπουργείο Οικονομικών αιτιολογεί την προσέγγισή του αυτή επικαλούμενο δύο, βασικά, λόγους:

- α) οι επιδοτήσεις αυτές δεν συνιστούν στοιχείο της φορολογητέας βάσης για την επιστροφή του Φ.Π.Α., επειδή δεν προβλέπεται από το άρθρο 25 της 6ης Κοινοτικής Οδηγίας που πραγματεύεται το κατ' αποκοπήν ειδικό καθεστώς των αγροτών γιατί οι επιδοτήσεις αυτές καταβάλλονται υπό μορφή ενίσχυσης και δεν ενσωματώνονται στην τιμή διάθεσης του προϊόντος και
- β) στο ειδικό καθεστώς των αγροτών δεν μπορούν να εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρου 11 της 6ης Κοινοτικής Οδηγίας (άρθρο 19 του Κώδικα Φ.Π.Α.) για τον προσδιορισμό της φορολογητέας βάσης, επειδή για το ειδικό καθεστώς εφαρμόζονται ειδικές διατάξεις που προβλέπουν ότι έσοδα επί των οποίων γίνεται

η επιστροφή, αποτελούν η τιμή πώλησης των προϊόντων (εμπορική αξία) και όχι οποιαδήποτε άλλη παροχή που έχει σχέση με την τιμή (επιδοτήσεις).

Αναφορικά με τον Ε.Φ.Κ. που αναλογεί στο πετρέλαιο κίνησης, σημειώνεται ότι, βάσει του Ν.2386/1996 (άρθρο 15, παρ.22) ως ισχύει σήμερα, «η επιστροφή του πραγματοποιείται για τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος με την ίδια διαδικασία που έχει οριστεί για την επιστροφή του Φ.Π.Α.»

Δ. Η άποψη της Ο.Κ.Ε.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος, λαμβάνοντας υπόψη και την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία η οποία παρατίθεται στο τέλος της Γνώμης αυτής ως Παράρτημα, θεωρεί ότι οι κάθε είδους κοινοτικές αντισταθμίσεις-επιδοτήσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς, είτε αυτές αποδίδονται σε συνάρτηση με την ποσότητα προϊόντων που διατίθεται στην αγορά, είτε σε συνάρτηση της καλλιεργούμενης έκτασης, ανεξάρτητα το πώς καταβάλλονται ή εισπράττονται από τον παραγωγό (από τους εμπόρους-μεταποιητές είτε απ' ευθείας) συνιστούν μέρος του ακαθάριστου εισοδήματος των παραγωγών που συμπληρώνει την τιμή διάθεσης των προϊόντων τους και ως τέτοιες πρέπει να αντιμετωπίζονται.

Οι επιδοτήσεις αυτές έχουν σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας

των αγροτικών κοινοτικών προϊόντων, ώστε αυτά να πωλούνται στις διεθνείς τιμές.

Αναφορικά με τις απόψεις που διατυπώνονται από τη Διοίκηση του Υπουργείου Οικονομικών η Ο.Κ.Ε. παρατηρεί τα παρακάτω :

α) Από τις διατάξεις του άρθρου 25, παρ. 5 της 6^{ης} Οδηγίας, προκύπτει ότι τα «κατ' αποκοπήν ποσοστά εφαρμόζονται στην τιμή άνευ φόρου των γεωργικών προϊόντων που παραδόθηκαν από τους κατ' αποκοπήν γεωργούς.....»

Από τη διατύπωση αυτή συμπεραίνεται ότι η αξία επί της οποίας θα εφαρμοστεί ο υπολογισμός του επιστρεπτέου φόρου δεν είναι κατ' ανάγκη η αξία που εισέπραξε ο παραγωγός από τον έμπορο (εμπορική αξία) αλλά η τιμή στην οποία παραδόθηκαν τα αγαθά, η οποία περιλαμβάνει και οποιαδήποτε άλλη παροχή που έχει σχέση με αυτήν και η οποία μπορεί να καταβλήθηκε και από τρίτους και με διαφορετικό φορολογικό στοιχείο.

Κατά συνέπεια, υπάρχει άμεση σχέση των διατάξεων αυτών με τις διατάξεις του άρθρου 11, παρ. Α1 α) της 6^{ης} Οδηγίας (βλ. και άρθρο 19 του Κώδικα Φ.Π.Α.) σύμφωνα με τις οποίες στη φορολογητέα αξία (τιμή παραδιδόμενων αγαθών) συμπεριλαμβάνονται ρητά εκτός από την αντιπαροχή που δίδεται από τον αγοραστή και οι επιδοτήσεις που συνδέονται άμεσα με αυτή, ανεξάρτητα από ποιόν καταβάλλονται (τρίτο πρόσωπο).

β) Για το κατά πόσο η επιδότηση έχει σχέση με την τιμή ή όχι, εξετάζεται σε κάθε περίπτωση από τα πραγματικά περιστατικά που στις συγκεκριμένες περιπτώσεις επιδοτήσεων που καταβάλλονται στα καπνά, στα εσπεριδοειδή, στα οπωροκηπευτικά, στο ελαιόλαδο, στο βαμβάκι και σε άλλα προϊόντα, είναι το γεγονός ότι για την χορήγηση της επιδότησης λαμβάνεται υπόψη η ποσότητα παραγομένου ή παραδιδόμενου προϊόντος (π.χ. 1,32 ευρώ/κιλό).

Εξάλλου, έμμεσα το Υπουργείο Οικονομικών έχει αποδεχθεί σε ορισμένες περιπτώσεις ότι η επιδότηση αποτελεί συμπληρωματικό τίμημα, όπως αναφέρει η γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. Ν. 262/1995, η οποία έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Οικονομικών και κοινοποιήθηκε με την ΠΟΛ. 1233/11.9.95, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι οι επιδοτήσεις που λαμβάνονται για το ελαιόλαδο και το βαμβάκι, αποτελούν μέρος της τελικής τιμής που απολαμβάνει ο παραγωγός (τιμή πώλησης + ενίσχυση στην παραγωγή του).

Ο τρόπος είσπραξης των επιδοτήσεων από τους παραγωγούς απ' ευθείας ή μέσω τρίτων δεν έχει ουσιαστική σημασία και δεν αναιρεί το χαρακτήρα της επιδότησης, ο οποίος είναι να συμπληρώνει την τιμή του προϊόντος. Η αλλαγή του τρόπου χορήγησης της επιδότησης στον παραγωγό μέσω των Ομάδων Παραγωγών και όχι μέσω των μεταποιητών ήταν

επιταγή της Ε.Ε., αφενός για να μπορεί να γίνει εύκολα έλεγχος των χορηγουμένων επιδοτήσεων και αφετέρου για λόγους αποφυγής διαχειριστικών ατασθاليών. Κατά συνέπεια, η φιλοσοφία της καταβολής της επιδότησης δεν αλλάζει, αλλά έγινε καθαρά για τυπικούς λόγους, οι οποίοι δεν δύνανται να επηρεάσουν το καθεστώς της επιστροφής του φόρου που υπήρχε πριν την αλλαγή αυτή.

γ) Προκειμένου να υπολογιστεί ο συντελεστής του επιστρεφόμενου φόρου το Υπουργείο Οικονομικών συνυπολογίζει στην αξία της αγροτικής παραγωγής αγροτικών προϊόντων και τις επιδοτήσεις με αποτέλεσμα να διαμορφώνεται συντελεστής επιστροφής φόρου μικρότερος από εκείνο εάν δεν συνυπολογίζονται οι επιδοτήσεις.

Κατά συνέπεια, εφόσον δεν επιστρέφεται Φ.Π.Α. και Ε.Φ.Κ. και επί των επιδοτήσεων, ο παραγωγός λαμβάνει μικρότερο ποσό επιστροφής από αυτό που πράγματι επιβάρυνε τις εισροές του αγροτικού τομέα.

Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι η επιστροφή Φ.Π.Α. και Ε.Φ.Κ. επί των επιδοτήσεων δεν αποτελεί μέτρο προνοιακής πολιτικής (όπως π.χ. οι εξισωτικές αποζημιώσεις) καθώς θα δίδεται σε όλους τους αγρότες ανεξαρτήτως οικονομικής κατάστασης ή κλήρου.

Ε. Προτάσεις της Ο.Κ.Ε.

1. Η επιστροφή να γίνεται στην αντιπαροχή που λαμβάνει ο παραγωγός (εμπορική αξία) προσαυξημένη με την επιδότηση που λαμβάνει από το φορέα διαχείρισης αυτών, που είναι η Ομάδα Παραγωγών.
2. Τα φορολογικά στοιχεία που θα απαιτούνται για την επιστροφή θα είναι οι εκκαθαρίσεις, στις οποίες θα συμπεριλαμβάνεται η διακίνηση των αγαθών που διατίθενται, καθώς και οι επιδοτήσεις που δίδονται στους παραγωγούς και αφορούν στην εκκαθάριση αυτή.
3. Σε περίπτωση που η επιδότηση λαμβάνεται σε χρόνο μεταγενέστερο του χρόνου εκκαθάρισης των προϊόντων να εκδίδεται εκκαθάριση μόνο για τις επιδοτήσεις. Σημειώνεται ότι ο φορέας διανομής της επιδότησης κατά την είσπραξή της θα εκδίδει το προβλεπόμενο για τις περιπτώσεις αυτές τιμολόγιο.
4. Οι προτάσεις αυτές, οι οποίες, όπως αναπτύχθηκε ανωτέρω, είναι απόλυτα συμβατές με την 6^η Κοινοτική Οδηγία, κρίνεται απαραίτητο να υιοθετηθούν άμεσα από το Υπουργείο Οικονομικών, με την έκδοση ειδικής εγκυκλίου, στην οποία να περιέχονται σαφείς και οριστικές κατευθύνσεις προς τις κατά τόπους Δ.Ο.Υ. για την ενιαία εφαρμογή τους.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Καθηγητής **ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΙΝΤΗΣ**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

I. Κοινοτικές διατάξεις

1. Έκτη Οδηγία του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1977

Άρθρο 25, παρ. 1

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, «Τα Κράτη-μέλη έχουν την ευχέρεια να εφαρμόζουν για τους γεωργούς, η υπαγωγή των οποίων στο κανονικό καθεστώς του φόρου προστιθέμενης αξία ή, ενδεχομένως, στο προβλεπόμενο από το άρθρο 24 απλοποιημένο καθεστώς θα προσέκρουε σε δυσχέρειες, ένα κατ' αποκοπήν καθεστώς, το οποίο αποσκοπεί στον συμψηφισμό της επιβάρυνσης με τον φόρο προστιθέμενης αξίας, ο οποίος καταβάλλεται για τις αγορές αγαθών και υπηρεσιών των κατ' αποκοπήν γεωργών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου».

Άρθρο 25, παρ. 3

«Τα Κράτη-μέλη καθορίζουν, εφόσον παρίσταται ανάγκη, κατ' αποκοπήν ποσοστά συμψηφισμού, τα οποία κοινοποιούν στην Επιτροπή πριν αυτά τεθούν σε εφαρμογή. Τα ποσοστά αυτά καθορίζονται βάσει μακροοικονομικών δεδομένων των τριών τελευταίων ετών, αναφερομένων μό-

νο στους κατ' αποκοπήν γεωργούς. Δεν επιτρέπεται τα ποσοστά αυτά να έχουν ως αποτέλεσμα την επιστροφή στο σύνολο των κατ' αποκοπήν γεωργών ποσών που υπερβαίνουν τις επιβαρύνσεις με τον προηγουμένως καταβληθέντα φόρο προστιθέμενης αξίας».

Άρθρο 25, παρ. 5

«Τα κατ' αποκοπήν ποσοστά που προβλέπονται από την παράγραφο 3 εφαρμόζονται στις τιμές εκτός φόρου:

- α) των γεωργικών προϊόντων που οι κατ' αποκοπήν γεωργοί έχουν παραδώσει σε υποκειμένους σε φόρο που δεν επωφελούνται, στο εσωτερικό της χώρας, από το κατ' αποκοπήν καθεστώς που προβλέπεται στο παρόν άρθρο,
- β) των γεωργικών προϊόντων που οι κατ' αποκοπήν γεωργοί έχουν παραδώσει υπό τις προβλεπόμενες στο άρθρο 28γ σημείο προϋποθέσεις, σε μη υποκείμενα στο φόρο νομικά πρόσωπα που δεν επωφελούνται στο κράτος μέλος άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς των παραδιδόμενων γεωργικών προϊόντων, από την προβλεπόμενη στο άρθρο 28 παρά-

γραφος 1 στοιχείο (α) δεύτερο εδάφιο παρέκκλιση,

γ) των γεωργικών υπηρεσιών που παρέχονται από τους κατ' αποκοπήν γεωργούς προς μη υποκειμένους σε φόρο που δεν επωφελούνται, στο εσωτερικό της χώρας, από το κατ' αποκοπήν καθεστώς που προβλέπεται στο παρόν άρθρο.

Η αντιστάθμιση αυτή αποκλείει κάθε άλλη μορφή εκπτώσεως».

Άρθρο 11, παρ. Α1.α)

Βάση επιβολής του φόρου είναι : «..... οτιδήποτε αποτελεί την αντιπαροχή, την οποία έλαβε ή πρόκειται να λάβει ο προμηθευτής ή ο παρέχων τις υπηρεσίες από τον αγοραστή, το λήπτη ή τρίτο πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων των επιδοτήσεων που συνδέονται αμέσως με την τιμή των πράξεων αυτών».

2. Έγγραφο COM 88/799/20.12.88 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Σύμφωνα με το έγγραφο αυτό για να περιληφθούν οι επιδοτήσεις, επιχορηγήσεις και οικονομικές ενισχύσεις στην φορολογητέα αξία, θα πρέπει να υπάρχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις :

- Να αποτελούν την αντιπαροχή ή τμήμα αυτής.

- Να καταβάλλονται στον προμηθευτή των αγαθών ή στον παρέχοντα τις υπηρεσίες.

- Να καταβάλλονται από κάποιο τρίτο πρόσωπο.

II. Εθνικές διατάξεις

1. Κώδικας Φ.Π.Α.

Άρθρο 41, παράγραφος 1

«Οι αγρότες, για την παράδοση αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους και για την παροχή αγροτικών υπηρεσιών, υπάγονται στο καθεστώς του άρθρου αυτού και δικαιούνται να ζητήσουν την επιστροφή του φόρου του παρόντος νόμου που επιβάρυνε τις αγορές αγαθών ή λήψεις υπηρεσιών, τις οποίες πραγματοποίησαν για την άσκηση της εκμετάλλευσής τους».

Άρθρο 41, παράγραφος 2

«Η επιστροφή του φόρου ενεργείται από το δημόσιο με καταβολή στον αγρότη ποσού, το οποίο προκύπτει με την εφαρμογή των κατ' αποκοπήν συντελεστών, στην αξία των παραδιδόμενων αγροτικών υπηρεσιών του Παραρτήματος IV του παρόντος».

Άρθρο 19, παράγραφος 1

«Στην παράδοση αγαθών, στην ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών, καθώς και στην παροχή υπηρεσιών, ως φορολογητέα

αξία λαμβάνεται η αντιπαροχή που έλαβε ή πρόκειται να λάβει για τις πράξεις αυτές ο προμηθευτής των αγαθών ή αυτός που παρέχει τις υπηρεσίες από τον αγοραστή, το λήπτη ή τρίτο πρόσωπο, προσαυξημένη με οποιαδήποτε παροχή που συνδέεται άμεσα με αυτή».

2. Α.Υ.Ο. Π. 953/432/3.2.88

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 της ως άνω Α.Υ.Ο. ακαθάριστα έσοδα που λαμβάνονται για την επιστροφή Φ.Π.Α. και Ε.Φ.Κ. είναι αυτά που πραγματοποιεί ο αγρότης ειδικού καθεστώτος από :

- την παράδοση αγροτικών προϊόντων σε άλλους υποκείμενους στο φόρο που γίνεται απ' ευθείας από τους παραγωγούς ή με τη μεσολάβηση τρίτων,
- την παράδοση αγροτικών προϊόντων από την αγροτική στην εμπορική του εκμετάλλευση που προβλέπεται από την παράγραφο 6 του άρθρου 41 του Κώδικα Φ.Π.Α.,
- την απόσυρση αγροτικών προϊόντων που γίνεται όταν αδυνατεί να τα απορροφήσει η αγορά με τη διαδικασία που προβλέπεται κάθε φορά από την σχετική απόφαση του Υπ. Γεωργίας και
- την παροχή αγροτικών υπηρεσιών σε άλλους υποκείμενους στο Φ.Π.Α.

Επίσης, η επιστροφή Φ.Π.Α. γίνεται και στην περίπτωση παροχής υπηρεσιών στους αγρότες από άλλους υποκείμενους στο φόρο, των οποίων η αμοιβή καταβάλλεται από τους αγρότες σε είδος (εκθλιπτικά, θεριζοαλωνιστικά, συλλεκτικά κτλ. δικαιώματα). Η αξία του είδους αυτού θεωρείται ως ακαθάριστο έσοδο του αγρότη για την επιστροφή σε αυτόν του Φ.Π.Α.

Στοιχεία από τα οποία προκύπτει η αξία της παράδοσης των αγροτικών προϊόντων και της παροχής των αγροτικών υπηρεσιών βάσει της οποίας θα γίνει η επιστροφή του Φ.Π.Α. και Ε.Φ.Κ. στον αγρότη είναι τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων ή άλλες σχετικές διατάξεις.

3. Διάφορες Διοικητικές λύσεις

Από εγκυκλίους διαταγές και λύσεις που έχουν δοθεί κατά καιρούς από την Διοίκηση του Υπουργείου Οικονομικών (Π. 2955/1254/ΠΟΛ. 149/2.5.88, ΕΔΥΟ 1037587/2310/713/ΠΟΛ. 11114/21.5.90, το από 24.11.2000 πόρισμα της Επιτροπής για την επιστροφή Φ.Π.Α. επί των επιδοτήσεων στην χυμοποίηση εσπεριδοειδών κλπ.),

προκύπτει ότι :

- α) Η απόσυρση αγροτικών προϊόντων εξομοιώνεται με πώληση και για το λόγο αυτό δίδεται επιστροφή Φ.Π.Α. και Ε.Φ.Κ. Αντίθετα για τις αποζημιώσεις που δίνονται από τον ΕΛΓΑ για την καταστροφή

της αγροτικής παραγωγής δεν δίνεται επιστροφή, όπως επίσης και για τις επιδοτήσεις γενικά, ανεξάρτητα αν σχετίζονται με την ποσότητα των αγαθών ή την τιμή διάθεσής των.

β) Δίδεται επιστροφή για την οικονομική ενίσχυση που δίδεται συνήθως από το Δημόσιο ή την Ε.Ε. για ορισμένα προϊόντα, προκειμένου να καλυφθεί η διαφορά που

υπάρχει μεταξύ της τιμής διακίνησής τους που καθορίζει το Υπ. Γεωργίας και της τιμής ασφάλειας που καθορίζει το Υπ. Ανάπτυξης και η οποία δίδεται μέσω των αγοραστών, ενώ δεν δίδεται επιστροφή όταν η ενίσχυση-επιδότηση εισπράττεται απ' ευθείας από τον παραγωγό ή μέσω των Ομάδων Παραγωγών (Ο.Π.).

Στην Ολομέλεια της 18ης Φεβρουαρίου 2003 παρέστησαν τα κάτωθι Μέλη
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Καθηγητής Ανδρέας Κιντής

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ

*Κυριαζής Δημήτριος
πρώην Πρόεδρος Σ.Ε.Β.*

*Πολίτης Δημήτρης
Γ.Σ.Ε.Ε.*

*Λιόλιος Νικόλαος
Μέλος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.*

Α' ΟΜΑΔΑ

*Αναλυτής Νικόλαος
Αντιπρόεδρος Δ.Σ. Σ.Ε.Β.*

*Κεφάλας Χαράλαμπος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.*

*Μαστρογιάννης Αναστάσιος
Εκπρόσωπος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.*

*Μότσος Γεώργιος
Μέλος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.*

*Γκοτσόπουλος Χρήστος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.*

*Σκορίνης Νικόλαος
Μέλος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.*

*Στεφάνου Ιωάννης
Εκπρόσωπος Σ.Ε.Β.*

*Ραδαίος Κωνσταντίνος
Ένωση Ελληνικών Τραπεζών
σε αναπλήρωση του
Τσατήρη Γεωργίου
Ένωση Ελληνικών Τραπεζών*

Β' ΟΜΑΔΑ

*Αριστειδόπουλος Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.*

*Αυγητίδης Ελευθέριος
Γ.Σ.Ε.Ε.*

*Βουλγαράκης Δημήτριος
Γ.Σ.Ε.Ε.*

*Σπανού Δέσποινα
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
σε αναπλήρωση του
Βρεττάκου Ηλία
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.*

*Γκούβερη Ρέα
Γ.Σ.Ε.Ε.*

*Κόλλιας Κωνσταντίνος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.*

*Κωνσταντινίδης Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.*

*Λαιμός Στέφανος
Γ.Σ.Ε.Ε.*

*Παπαντωνίου Κωνσταντίνος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.*

*Αποστολόπουλος Αναστάσιος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
σε αναπλήρωση του
Παπασπύρου Σπύρου
Προέδρου Α.Δ.Ε.Δ.Υ.*

*Μπάρλος Αλέξανδρος
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Πολυζωγόπουλου Χρήστου
Προέδρου Γ.Σ.Ε.Ε.*

*Σκαρμούτσος Διονύσιος
Γ.Σ.Ε.Ε.*

Γ' ΟΜΑΔΑ

*Βουμβουλάκης Μιχαήλ
Μέλος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.*

*Γιατράκος Νικόλαος
Αναπληρωτής Δήμαρχος Αθηναίων*

*Γωνιωτάκης Γεώργιος
Πρόεδρος Δ.Σ. Γ.Ε.Σ.Α.Σ.Ε.*

*Πίττας Ιωάννης
Α' Αντιπρόεδρος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.
σε αναπλήρωση του
Καραμίχα Τζανέτου
Προέδρου Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.*

*Κοιμήσης Απόστολος
Εκπρόσωπος Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.*

*Κορκοβέλος Ιωάννης
Εκπρόσωπος Δικηγορικού
Συλλόγου Αθηνών*

*Λίτσος Φώτης
Μέλος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.*

*Τσεμπερλίδης Νικόλαος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΚΕ.Π.ΚΑ.*

*Τσανικλίδης Φώτης
Εκπρόσωπος Γεωτεχνικού
Επιμελητηρίου Ελλάδος*

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Γρηγόριος Παπανίκος

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Για κάθε πληροφορία σχετικά με το έργο και τη λειτουργία της Ο.Κ.Ε. είναι στη διάθεσή σας το Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων της Επιτροπής, υπό τη διεύθυνση της κας Μάρθας Θεοδώρου.

Τηλ.: (210) 9249510-2, Fax: (210) 9249514, e-mail: iproke@otenet.gr